

මේ පාඨම ඉගෙනීමෙන් ඔබට,

- * විරාම ලකුණු යනු මොනවාද?
- * විරාම ලකුණු වර්ග.
- * ලේඛනයේ දී විරාම ලකුණු මගින් ඉටුවන මෙහෙය.
- * විරාම ලකුණු යෙදෙන තැන්,

යන කරුණු අවබෝධ වනු ඇත.

විරාම ලක්ෂණ

- = සමාන ලකුණ
- √ ධාතු සුවකය
- ∩ කුණ්ඩලිය
- < කාක පාදය

හැදෙන ගස

“හවතු... සබ්බ... මංගලම්... රක්ඛන්තු...
සබ්බ... දෙ... ව... තා.....”

කවදත් මේ වෙලාවට පන්සලේ ඉදිරිපස දෙරටුව අබියස තබා ඇති ලොකු ඇඳි පුටුවට බර දී ඇස් දෙක පියාගෙන, පිරිත් සූත්‍රයක් හෝ බුදුගුණ කවියක් මුමුණමින් විවේකී සුවයෙන් ගත කිරීම කුංකුණාවේ පණ්ඩිත හාමුදුරුවන්ගේ සිරිතක්.

දැන් වසර කිහිපයක සිට විවේකී සුවයෙන් කල් ගෙවුවත්, උන්වහන්සේ පන්සාලිස් වසක් මුළුල්ලේ දිවයිනේ හතර දිග්භාගයෙහි දූ දරුවන්ගේ නැණස පාදන්තට ගුරුවරයෙකු හා විදුහල්පතිවරයෙකු ලෙස කළ මෙහෙය අද ද බොහෝ දෙනා සිහිපත් කරන්නේ ගෞරවයෙනි. උන්වහන්සේගේ සෙවණේ අකුරු කළ,

හැඳුණු - වැඩුණු බොහෝ දෙනා ගුණ - නැණ දෙකෙන් පිරිපුන් මහා උගතුන් වූ බව නොදන්නා කෙනෙකු නැති කරමි ය.

සුපුරුදු ලෙස විහාරගෙයි වතාවත් අවසන් කොට පැමිණි 'රාහුල' පොඩි හාමුදුරුවන් සිවුර සකසා පෙරවාගෙන, පත්කඩය බිම එළා පසඟ පිහිටුවා, කුංකුණාවේ පණ්ඩිත හාමුදුරුවන්ට වැන්දේ, ගාථාව ශබ්ද නගා කියමිනි.

“මිකාස ද්වාරත්තයේන කතං සබ්බං අපරාධං බමථ මේ හන්තේ, මිකාස බමාමි හන්තේ”

“බමාමාහං” නෙත් දෙක පියාගෙන ම ලොකු හාමුදුරුවන් රාහුල පොඩි හාමුදුරුවන්ට ආශීර්වාද කළේ කරුණාබර හදවතින්. රාහුල පොඩි හාමුදුරුවන්ගේ දින වර්ශාවේ මිලඟ අංගය වූයේ, දිනය තුළදී වනපොත් කළ ගාථා, පිරිත් සූත්‍ර, පාලි නිසන්ඩුව, ආදියෙහි නියමිත කොටස් ලොකු හාමුදුරුවන් ඉදිරියේ කටපාඩම් දීම යි.

“අසාරේ සාරමතිනො
සාරේ වාසාරදස්සිනො
තෙ සාරං නාධිගච්ඡන්ති
මිච්ඡා සංකප්ප ගෝවරා....”

“එවං මේ සුතං එතං සමයං හගවා
රාජගහෙ විහරති කලඤ්ඤ නිවාපෙ....”

නිසි තැන්වල විරාම තබමින්, සෝෂ - අසෝෂ අක්ෂර හා අල්ප ප්‍රාණ - මහාප්‍රාණ අක්ෂර නිසි ලෙස හසුරුවමින්, රාහුල පොඩි හාමුදුරුවන් වනපොත් දෙන ආකාරයට ලොකු හාමුදුරුවන් කන් දුන්නේ දැඩි විමසිල්ලෙනි.

පැවිදි බිමට පත්වූ අලුත එක් වරක් හෝ දෙකක් පමණක් තමා විසින් පාලි වචන නිසි ලෙස උච්චාරණය කරන අයුරු රාහුල පොඩි හාමුදුරුවන්ට කියා දුන් බවත්, එතැන් සිට තම උපදෙස් අනුව ම යමින් ඉතා හොඳින් උන්වහන්සේ එම කාර්යය කරගෙන යන ආකාරයත්, ලොකු හාමුදුරුවන් සිහිකළේ සතුටිනි.

රාහුල පොඩි හාමුදුරුවන්ගේ 'වේලාපත්කඩය' පරීක්ෂා කර බලද්දී, කවද හෝ මහා උගතෙකු වන ග්‍රහ පිහිටීම් එහි ද තිබූ අයුරු කුංකුණාවේ පණ්ඩිත හාමුදුරුවන්ට සිහිවිය. උන්වහන්සේගේ දූහැන බිඳුණේ රාහුල පොඩි හාමුදුරුවන්ගේ කටහඬිනි.

“ලොකු හාමුදුරුවනේ, මට සිංහල පාඩමක් අසා දැනගන්න තියෙනවා.....”

“මොකක්ද පාඩම, පොඩිනම?...”

“විරාම ලක්ෂණ!”

“ඇයි, පිරිවෙනේ දී ඒ පාඩම කියා දුන්නේ නැද්ද?”

“කියා දීලා තියෙනවා ලොකු හාමුදුරුවනේ, ඒත් එද මට පිරිවෙනට යන්න බැරිවුණා. අර පිල්ලෑවේ ලොකු වෙද මහත්තයාගේ පාංශුකුලෙ යෙදුණ හන්ද....”

“ආ ..... හැබෑමනේ පොඩිනම, මට ඒ බව අමතක වුණා. හොඳයි, මොන විරාම ලක්ෂණ ගැනද දැනගන්න අවශ්‍ය?.....”

“ලොකු හාමුදුරුවනේ,

යන ඒවා ගැන.

“රාහුල, අප අන් අය සමග කතා කරනවිට, අවශ්‍ය තැන්වල නවත්වමින්, හඬ හසුරුවමින්, අප පවසන අදහස ඒ අයට හොඳින් වැටහෙන ලෙස අදහස් පවසනවා නේද?.....”

“එහෙමයි ලොකු හාමුදුරුවනේ, පුදුමය - ශෝකය - භය - ප්‍රශ්නාර්ථය ආදිය වචන හසුරුවන ආකාරයෙන් ම අපට පළකරන්නට පුළුවනි...”

“බොහොම හරි රාහුල, බොහොම හරි. එහෙනම් ලේඛනවලදී අපට මේ දේ කරන්න වෙන්නෙ කොහොමද? යම් යම් සංකේත යොදාගෙන නේද? අන්න ඒ සංකේතවලට තමයි විරාම ලක්ෂණ කියන්නේ.”

“එහෙමයි ලොකු හාමුදුරුවනේ, 1,2,3, පන්තිවලදීත් මම සමහර විරාම ලක්ෂණ ඉගෙනගෙන තියෙනවා. තිත, කොමාව, තනි පෙරළි කොමා, පෙරළි කොමා දෙක, හර්ෂාදී ලක්ෂණය, වරහන් වගේ ඒවා.....”

“හොඳයි, හොඳයි, ඒවා මතක නම් රාහුලට මගෙන් දැනගන්න තියෙන්නෙ තව පොඩි දෙයක්නෙ. අපි බලමු සමාන ලකුණ (=) සිංහල ලේඛනයේ කොයි වගේ තැනක ද යෙදෙන්නෙ කියලා. බලන්න මේ උදහරණ දිනා.....”

ජයග්‍රහණය කරනුයේ	=	ජයග්‍රාහක.
බුදුන් විසින් භාෂිත	=	බුද්ධභාෂිත.
සැකිත් කරන කම්	=	සැත්කම්.

“මේ මා උදහරණයට ගත්තේ සිංහලයේ සමාස පද කිහිපයක් .....”

“දැන් මට වැටහෙනවා ලොකු හාමුදුරුවනේ, සමාන අර්ථයක් පවසන, සමාන බව හඟවන තැනකදී අපට සමාන ලකුණ (=) යොදන්න පුළුවනි නේද?”

“බොහොම හරි, ඒ විතරක් නෙවෙයි පොඩිනම, සන්ධි පද සකස් කරගන්නා තැන්වලදීත් අපට සමාන ලකුණ යොදන්න පුළුවන්, මේ බලන්න.”

1. අ + ඉ = එ (සන්ධ්‍යක්ෂරාදේශය)
2. අ + උ = ඔ (සන්ධ්‍යක්ෂරාදේශය)
3. සිහිල් + අඹ = සිහිලඹ (ආරෝහණය)
4. මුනි + උතුමා = මුනිතුමා (ස්වරලෝපය)
5. පො + හොය = පෝය (ව්‍යංජනාලෝපය)

“ලොකු හාමුදුරුවනේ, ගණිතය පාඩම්වලදීත් අපි සමාන ලකුණ (=) බහුල ව භාවිත කරනවා. එතැනදීත් පළකරන්නේ සමාන අර්ථය නේද?”

$2 \times 2 = 4$
$4 + 3 = 7$
$10 / 2 = 5$

“අන්න හරි, හොඳයි දැන් රාහුලට වැටහෙනවානේ ද සමාන ලකුණ (=) ලේඛනයේ දී යෙදෙන්නේ කවර අර්ථයක් දීම සඳහා ද කියලා?.....”

“එහෙමයි ලොකු හාමුදුරුවනේ මට වැටහෙනවා.”

ක්‍රියාකාරකම 11.1

ඔබ දන්නා සියලු ම විරාම ලක්ෂණ පහත සඳහන් පරිදි වගුවක් සකසා, වගු ගත කරන්න.

විරාම ලක්ෂණ	හැඳින්වෙන නම	භාවිත කරන අවස්ථාව
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		
6.		
7.		
8.		

ක්‍රියාකාරකම 11.2

පහත සඳහන් ඡේදයෙහි විරාම ලක්ෂණ යොදා නැත. නිසි තැන නිසි විරාම ලක්ෂණ යොදා එම ඡේදය නැවත ලියන්න.

අනේ අනේ හේවාරාළ මේ අපේ සියාට යුද්ධය වෙන හැටි ටිකක් කියන්නකෝ යනුවෙන් මෙවේලේ එහි පැමිණි අනෙක් සිංහල හේවායෙකුට කොල්ලා කීය

මොනවා කියන්නද ජේන්තේ නැද්ද අප පරදින්නයි යන්නේ බැරි උදවියක් බවලත් උදවියක් පුළුවන් හැටියකින් පණ බේරාගෙන යන්න කියන්නයි මා යන්නේ සෙනවිතුමාත් වෙඩි කාගෙන වැටුණා යි හේවායා කියාගෙන ගියේය අනේ ඉතින් අපට මොන දෙවියන්ගේ පිහිටක්ද සෙනවිරත්තුමා නැතිවුනේ අපේ විනාසේ තමා කියමින් මහල්ලා වැළපෙන්නට විය

* * * *

“ලොකු හාමුදුරුවනේ මට දැන් ගැටලුවක් තියෙන්නේ ධාතු සුවකය ($\sqrt{\quad}$) ගැනයි.”

“රාහුල, ‘ධාතු සුවකය’ ($\sqrt{\quad}$) යන යෙදුමෙන් ම අපට අදහසක් ලැබෙනවා නේද? මෙය යෙදෙන තැන ගැන, ධාතුවක් කියලා අපි කියන්නේ ක්‍රියා පදයක, නැත්නම් ආබ්‍යාතයක මූලයටයි. එහෙනම් පහසුවෙන් ම ධාතුව හඳුනාගන්න යොදන සංකේතය යි - ධාතු සුවකය, මේ බලන්න.”

1.   නට + ව + යි $\sqrt{\text{නට}}$ 2.   බල + යි $\sqrt{\text{බල}}$

“ආ..... දැන් මට මතක් වුණා ලොකු හාමුදුරුවනේ, ලොකු හාමුදුරුවන්ගේ පොත් රාක්කයක තිබුණ ගබ්ද කෝපයක් මං දවසක් පෙරළා බැලුවා. ඒකෙන් මේ ධාතු සුවක ලකුණ ($\sqrt{\quad}$) යොදා තිබුණා, සමහර තැන්වල. දැනුයි මට වැටහෙන්නේ ඒ ක්‍රියා මූලය (ධාතුව) උපුටා දක්වන්න යොදන සංකේතයක් කියලා.

“ඔව්, ඔව්, ඒ විතරක් නෙවෙයි රාහුල, අපේ පැරණි පොත් - පත් බොහොමයක ක්‍රියාපදයක ධාතුව හඟවන තැන්වලදී ධාතු සුවක ලකුණ ($\sqrt{\quad}$) යොදා තිබෙන බව මතක තියාගන්න.”

“හොඳමයි ලොකු හාමුදුරුවනේ, එතකොට ගණිත පාඩම්වලදී අපි ඉගෙන ගන්න වර්ගමූල ලකුණක් ($\sqrt{\quad}$) මේ හා සමාන අර්ථයකින් නේද යෙදෙන්නේ?

1.	$\sqrt{25}$	= 5
2.	$\sqrt{81}$	= 9

“ඔව් පොඩිනම, මෙතැනදී කියන්නෙන් මූලය ගැන තමයි, රාහුලට ඒක මතක් වුණ එක කොච්චර අගෙයි ද?”

“දන් ලොකු හාමුදුරුවනේ මට මෙන්න මේ නයෙක් වාගේ සලකුණ (ණ) ගැන, ඒ කියන්නේ ‘කුණ්ඩලිය’ ගැනයි දැනගන්න අවශ්‍යය, ඒ ලකුණ මම පිරිත් පොතේ නම් නිතර දැකලා තියෙනවා....”

“ඔව් රාහුල කිව්වා වාගේ ම ‘කුණ්ඩලි’ කියන්නේ ‘නාග’ කියන පදයට පර්යාය (සමාන) පදයක්, පිරිත් පොතෙන් එය නිතර යෙදී තියෙනවා තමයි. ඒත් රාහුල හොඳින් බැලුවාද පිරිත් පොතේ කොයිවගේ තැන්වලද කුණ්ඩලිය (ණ) යෙදිලා තියෙන්නේ කියලා...?”

“එහෙමයි ලොකු හාමුදුරුවනේ, මට හිතෙන්නේ නම් වාක්‍යයක අවසානය හඟවන්න එය යෙදෙනවා කියලා....”

“බොහොම හොඳයි රාහුල, වාක්‍යයක අවසානය හඟවන්න අද අපි තිත (.) භාවිත කළාට පැරණි සිංහල ලේඛනවල ඒ වෙනුවට යොද තිබෙන්නේ කුණ්ඩලිය (ණ). ගේන්න රාහුල ඔය පුරාණ සද්ධර්ම රත්නාවලිය පොත, මගේ පොත් රාක්කයෙන්,

“ඒ සිටුපුත් තෙමේ බරණැස අසු කෙළක් වස්තු ඇති සිටු කුලයක උපත ණ

“හොඳයි රාහුල අතට අරන් බලන්න මේ පොතේ කුණ්ඩලිය (ණ) ලකුණ යෙදුණු වෙනත් තැන්.”

“එහෙමයි ලොකු හාමුදුරුවනේ, මේ තියෙන්නේ මෙතැන කුණ්ඩලිය (ණ) ලකුණු දෙකක් යෙදිලා. ඒකෙන් හඟවන්නේ පරිච්ඡේදයක අවසානයද?...”

“බොහොම හරි රාහුල, බොහොම හරි, කුණ්ඩලි දෙකක් යෙදෙන්නෙ පරිච්ඡේදයක අවසානය දක්වන්න තමයි, හොඳයි පොතේ අවසාන පිටුව පෙරළන්න, බලන්න එතැන කුණ්ඩලිය (෮෩) ලකුණු කියක් යෙදී තිබෙනවාද කියලා.”

“ලොකු හාමුදුරුවනේ මෙතැන කුණ්ඩලිය ලකුණු තුනක් යෙදිලා තියෙනවානෙ! මෙතැනින් පොතක් අවසන්, ඒ කියන්නෙ ග්‍රන්ථාවසානය දක්වන්නයි කුණ්ඩලිය ලකුණු තුනක් යෙදෙන්නෙ!....”

“රාහුල හරියට ම කීවා, බොහොම අගෙයි!... දැන් තව මොනව ගැන ද දැනගන්න තියෙනවා කීවෙ....?”

“ලොකු හාමුදුරුවනේ ෭ (කාක පාදය) ගැනයි..... ඔබ වහන්සේ කලින් දිනයක මට ඒ ගැන කියා දී තිබෙනවා. දිනක් මම හදිසියට පිටපත් ලිවීමක් ලිව්වා. ඒකේදී මා අතින් මග හැරුණු අකුරු, පද, වාක්‍යාංශ, කීපයක් තිබිලා ඔබ වහන්සේ එය නිවැරදි කර, මට කියා දුන්නා. මග හැරුණු අකුරු, පද, වාක්‍යාංශ, විතරක් නෙවෙයි වාක්‍ය පවා නැවත එම ලේඛනයට ඇතුළත් කරන විට. අදළ තැන කාක පාදය (෭) යොදලා එය නැවත ලියන හැටි. මේ තියෙන්නේ ඒ අඩුපාඩු සකස් කළ පිටුව.....”

“දෑදිව සොළී රටට නුදුරු වූ බරණැස් නුවර සමීපයෙහි එක් පාංශු පර්වතයක් **විනිවිද** යන්නාවූ මහ මාවතෙක් විය. ඒ පාංශු පර්වත මධ්‍යයෙහි **තමාගේ පියවූ ඇස් අන්ධ** එක්තරා ව්‍යාඝ්‍රයෙක් **උ** ව්‍යාඝ්‍රයෙකු පර්වත ගුහාවෙක තබාගෙන කතා බොන දු ගෙනවුත් ලමින් පෝෂණය කොට වාසය කෙරෙයි.....”

“ඔව්, ඔව්, මටත් මතකයි, රාහුලගෙ ලියන පොත්වල ඉන් පස්සෙ ඒ වගේ අඩුපාඩු තිබුණෙත් නැති තරම්. පෙන්වා දෙන අඩුපාඩුව, වැරද්ද සකස් කරගෙන යහපත් ගුණවත් ශිෂ්‍යයෙකු ලෙස හැදෙන්නට උත්සාහ කරන එක මම රාහුලගෙ දෑක්ක හොඳ ගුණයක්..... ඒ විතරක් නෙවෙයි, ඉගෙන

ගන්න ශිෂ්‍යයන් හැටියට, කලින් උගත් දේවල් මතක තබා ගැනීමක් වැදගත්. එයින් අපට ඉගෙනීම පහසු වෙනවා. ඒ වගේම නොදන්නා තැන්, ගැටලු තැන්, සැක තැන්, නොවැටහෙන තැන්, සුදුසු කෙනෙකුගෙන් අසා දැනගන්න එක ලජ්ජාවට කරුණක් නෙවෙයි. ඒක උගත්කමේ ලක්ෂණයක්. මට රාහුල ගැන ආඩම්බරයි. දූ මං හිතන්නේ රාහුලට 'වීරාම ලක්ෂණ' ගැන නම් මොනවත් ම ගැටලු නැතිව ඇති.....”

සිනහමුසු මුහුණින් ලොකු හාමුදුරුවන් පවසන විට,

“එහෙමයි ලොකු හාමුදුරුවනේ, හැමදමක් මට අවවාද දෙන, යහමග කියාදෙන ඔබ වහන්සේට දීර්ඝායුෂ ලැබෙන්න ඕනෑ.....”යි පවසමින්, ලොකු හාමුදුරුවන්ගේ දෙපා ළඟ වැඳ වැටුණේ අපිරිමිත සෙනෙහසකින් වගේම ගෞරවයෙන්.”

ක්‍රියාකාරකම 11.3

නැවතීමේ ලකුණ වෙනුවට කුණ්ඩලිය ද අනෙකුත් සුදුසු වීරාම ලක්ෂණ ද යොදා මේ ඡේදය නැවත ලියන්න.

ශාස්තෘ වූ බුදුරජාණන් වහන්සේ දැන් මාගේ බලයෙක් නොවෙයි පුරාතනයෙහි වටුව උපන් කල මාගේ සත්‍යක්‍රියා බලයෙකැයි මේ ධර්ම දේශනාව ගෙනහැර දක්වා වදාරා චතුස්සත්‍යය ප්‍රකාශ කළ සේක චතුස්සත්‍යයාගේ කෙළවර සමහර කෙනෙකුත් වහන්සේ සකෘදගාමී වූ සේක සමහර කෙනෙකුත් වහන්සේ අනාගාමී වූ සේක සමහර කෙනෙකුත් වහන්සේ රහත්වූ සේක බුදුරජාණන් වහන්සේ පූර්වාපර සන්ධි ගළපා මේ වට්ටක ජාතකය නිමවා වදළ සේක එසමයෙහි දෙමව්පියෝ නම් දැන් මේ දෙමව්පියෝ ම ය. එසමයෙහි වටු රජ්ජුරුවෝ නම් තිලෝගුරු සමාක් සම්බුදුරජවූ මම්ම වේදියි තමන් වහන්සේ දක්වා වදළ සේක.

-වට්ටක ජාතකය-

ක්‍රියාකාරකම 11.4

සමාන ලකුණ හා ධාතු සුවකය සුදුසු තැන්වල යොදා, නැවත ලියන්න.

- 1. සයන + උපකරණ = සයනෝපකරණ
- 2. වන්දු + ආලෝකයෙන් =
- 3. මිහියෙන් නැගෙන දුම් =
- 4. වනයෙහි මල් =
- 5. කිරෙන් පිසූ බත් =
- 6. සොරුන්ගෙන් වනබිය =
- 7. බඳ + එ + යි = $\sqrt{\text{බඳ}}$
- 8. බල + හි =
- 9. නට + ව + මි =
- 10. කර + මින් =
- 11. වජඹ + ඒ + වා =
- 12. බස් + ව + යි =

